

יהדות באהבה

נכון לעכשיו

נולדנו במצרים ונשמתנו מאירה בירושלים

בליל התקדש החג, רבבות עמך בית ישראל מסובין יחד משפחות משפחות ומספרים כיראה ובשמחה את סיפור יציאת מצרים, סיפור לידתו והבדלתו של עם ישראל. זהו סיפור המגלה טפח קטן מגודל אהבתו וחבתו של בורא עולם, אדון הכל, לעמו ישראל בנו בכורו, אשר הוציא אותנו מסבלות מצרים והציל אותנו מעבודתם וגאל אותנו בזרוע נטויה ולקח אותנו לעם. ברוך השם שבימינו אנו יכולים גם לספר למסובים שהוא הביא ומביא אותנו אל הארץ אשר נשבע לאבותינו אברהם יצחק ויעקב לתת לנו מורשה. עלינו לזכור שלא רק ביציאת מצרים הקב"ה אהב אותנו, אלא בכל דור ודור, בכל יום ויום ובכל רגע ורגע - הקב"ה בוחר בעמו ישראל באהבה ומברך את עמו ישראל בשלום.

כאשר נולד תינוק מופיעה נשמה טובה לעולם כי "נר ד' נשמת אדם". אבל עיני ההורים המאושרים נשואות גם אל העתיד - מה יהיה עם אותה נשמה טובה כאשר היא תגדל ותתבגר. האם וכיצד היא תזכה להאיר באורה הטוב והמתוק, אין אנו מסתפקים בעצם הלידה, אלא עינינו נשואות גם אל העתיד. כך גם ביציאת מצרים, נולדנו נבדלנו ונגאלנו במצרים, אולם עינינו נשואות אל גאולת העתיד, גאולת האומה והאנושות כולה שאליה אנו צועדים באמונה ובבטחה.

נכון לעכשיו, עם ישראל עשה דרך ארוכה של אלפי שנים מאז יציאת מצרים. וסוף סוף בעזרת השי"ת אנו זוכים להגיע לירושלים. עם ישראל בעל הנשמה הטובה נולד במצרים, אבל גילוי הנשמה הטובה לעין כל היא בירושלים אורו של עולם. גאולת ישראל והעולם, שהחלה עם הופעתו של עם ישראל על במת ההסטוריה במצרים, מסתיימת ומשתלמת כאשר ישראל שב הביתה לירושלים.

לכן, גם הבחירות בימים אלו על תוצאותיהם הם חלק מתהליך הגאולה של עם ישראל והעולם כולו, ואנו נמשיך לצעוד במעלה הדרך הארוכה ממצרים לירושלים ולראות בבניין בית מקדשנו, ותתקיים בנו נבואתו של הנביא ישעיה "כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים" ונשיר בשמחה "בשנה הבאה בירושלים הבנויה והשלמה".

בברכת חג פסח כשר ושמח

זר הנמן ב"א

2 טעמי הקורבנות
// הרב און טרבלסי

לצאת באמת ממצרים
// ד"ר מיכאל אבולעפיה

3 פעולת הדיבור
אורות הרב קוק // הרב יורם אליהו
סיום והתחלה
ממשנת הרצי"ה // הרב דוד לנדאו

4 אני אבחר בך
בשביל הנשמה // הרב ליאור לביא

6 כסף בנישואין
זוגיות // אסתר אברהמי

8 שו"ת לחם משנה בערב פסח שחל בשבת
// הרב שלמה אבינר

בניסן נגאלו
ובניסן עתידין להגאל...

מכון מאיר מזמין את הציבור בשמחה
ליום עיון בנושא:

תשועת הפסח מאז ועד עתה -
עיונים בחג הפסח

שיתקיים אי"ה דרך הזום, ביום הבחירות - י' בניסן
לרפואת מו"ר הרב אברהם יהושע צוקרמן שליט"א

09.00-09.45 הרב מאיר טויבר - מ"מ ראש ישיבת 'מכון מאיר'

09.45-10.30 הרב חננאל אתרוג - מ"מ ראש ישיבת 'שבי חברון'

10.30-10.45 אתנחתא 'שואלים ודורשים' - הרב יניב כהן פוסק הלכה 'מכון מאיר'

10.45-11.30 הרב יעקב פייגנבוים - ראש מכינת 'קשת יהודה'

11.30-12.15 הרב ערן טמיר - ראש ישיבת 'אורות אשקלון'

12.15-12.30 אתנחתא מוסיקלית

12.30-13.15 הרב אליעזר קשתאל - ראש ישיבת 'בוגרי צבא עלי'

13.15-14.00 הרב צבי קוסטינר - ראש ישיבת 'מדברה כעדן'

מספר פגישה בזום: 555-111-5455 האזנה טלפונית: 03-9786688
קישור ישיר לזום ולצפייה בשידור חי ביוטיוב יופיעו באתר meirtv.com

ישראל להוטים אחר עבודת כוכבים במצרים והיו מביאים קרבניהם לשעירים אמר הקדוש ברוך הוא יהיו מקריבין לפני בכל עת קרבנותיהן באהל מועד, והן נפרשים מעבודת כוכבים וניצולים".

צריך אפוא להבין את היחס בין הדברים - האם בקורבנות תכלית עליונה, או שאין בהם ערך עצמי ובאו רק להצייל את ישראל מע"ז. נראה להסביר שאלו ואלו דברי אלוקים חיים, לכן בשניהם יש אמת. נכון שהקורבן מקרב את האדם לאלוהים, את השכינה לישראל ואת כל חלקי הבריאה תחת אחדות ה'. אך המדרש בא לרמז שיש בהם גם בחינה אחרת. לעתיד לבוא יתרום העולם כך שכל הדברים הללו יהיו קיימים בו בלי עזרת הקורבנות. לכן אומרים חז"ל **שקורבנות בטלים לעתיד לבוא**. ומוסיף הרב קוק¹ שזו כוונת הנביא "וערבה לה' מנחת יהודה וירושלים". הזכיר מנחה שבאה מהצומח ולא קורבנות בעלי החיים שעתידיים להתבטל.

אנו מתפללים שלוש פעמים ביום על חזרת עבודת הקורבנות, "והשב העבודה לדביר ביתך". בניין המקדש ועבודת הקורבנות היא המציאות שאליה אנו שואפים. כיוון שרק כך יוצרו כל הקירובים שהקורבנות פועלים ותוכל לשרות השכינה בישראל. אמנם צריך להיחקק גם רושם קל בנפש לכך שיש מעלה גדולה יותר, שבה מוסריות האדם תתרום, ועל ידה תתרום הבריאה, עד שלא ישא גוי אל גוי חרב ויבוא השלום. לכן גם קורבנות בעלי החיים יתבטלו, אך האדם יהיה קרוב לאלוהיו מאי פעם

1. א.ב.
2. מאמר ב.כח.
3. ג.מו.
4. ויקרא רבה כח,ב.
5. חזון הצמחונות והשלום

יש "חשמל רוחני" שדוחף לחשוף את אחדות ה' בעולם, שאין כוח בלעדיו וכל הבריאה מבטאת את כבודו. לפי הסבר זה הקורבן פועל **קירוב חלקי הבריאה אלו לאלו תחת המסגרת של אחדות ה'.**

קירוב נוסף בקורבן מסביר ר' יהודה הלוי בספר הכוזרי². פעולת הקורבן דומה לפעולת המאכל. האדם מורכב מגוף ונשמה ובשביל להתקיים עליו לאכול. המאכל הגשמי אינו מזין את הנשמה שהיא רוחנית, אלא את החיבור בין הנשמה לגוף. אם אדם לא יאכל הוא ימות ופירוש הדבר שהחיבור בין הנשמה לגוף יתבטל, אך הנשמה תישאר קיימת. מזה רואים שהמזון אינו מזין את הנשמה אלא את **התחברותה** לגופו של האדם. כך הקורבן הוא לחם, מלחים את החיבור בין נשמת האומה לגופה. בימינו אין השראת שכינה משום שעדיין אין קורבנות שייזנו את הקשר החי הזה בין האומה לנשמתה. לפי הסבר זה עניין הקורבן הוא **לקרב את האומה לנשמתה העליונה שהיא השכינה**.

הסברים אלו נותנים לקורבנות ערך עצמי. אך הרמב"ן בפירושו מביא את שיטת הרמב"ם במורה נבוכים³, שהקורבנות באו רק כדי **לשלוף עבודה זרה** שהייתה נהוגה בימי קדם. המצרים עבדו את הטלה, הבבלים את השעירים, ואנשי הודו את הבקר. לכן ציווה ה' להקריב אליהם את בעלי החיים הללו שהיו אליילים, להוציא מהמחשבה שיש בהם ממש. הרמב"ן כתב על הרמב"ם שלפי דבריו "אין בקורבנות תועלת ורצון, אלא רק שוללות עבודה זרה". ואמנם גם במדרש⁴ יש הסבר דומה לדברי הרמב"ם: "משל לבן מלך שגס לבו עליו והיה למד לאכול בשר נבילות וטריפות. אמר המלך זה יהיה תדיר על שולחני ומעצמו הוא גדור. כך לפי שהיו

טעמי הקורבנות

הרמב"ם בסוף הלכות מעילה כתב שעל הקורבנות העולם עומד, והם מכלל החוקים שאין טעמם ידוע, כלומר הבנתם רחוקה מהשגתנו. בכל זאת, הראשונים ביארו מטעמי וענייני הקורבנות ונביא מעט מדבריהם.

קורבן מלשון קירוב, הקורבן פועל התקרבות בין דברים נפרדים וזה מתרחש בכמה רבדים. הרמב"ן בפירושו לתורה מסביר שהקורבנות פועלים על נפש האדם. שריפת אברי הקורבן וזריקת דמו על המזבח מביאים את האדם "לחשוב כי חטא לאלוהיו בגופו (אברים) ובנפשו (הדם). וראוי לו שישפך דמו וישרף גופו לולא חסד הבורא שלקח ממנו תמורה". חוויה כזו פועלת בעוצמה על נפש האדם המקריב. כשהשכינה שורה במקדש הוא מלא בעוצמות רוחניות חזקות ואהבת ה' גדולה, והאדם היה מרגיש את עצמו נשרף לה' מתשוקה לשוב בתשובה לפניו. לפי הסבר זה פעולת הקירוב של הקורבן היא **לקרב את האדם לה'.**

טעם נוסף כתב הרמב"ן על פי הקבלה, שיש בקורבנות סוד נעלם. המשך חכמה⁵ הסביר דבריו שבקורבנות יש כוח רוחני שפועל אחדות בבריאה. "והרמב"ן וסיעתו אמרו כי הוא לקרב כל הכוחות העולמות, והוא ענין עלעקטרי (חשמלי) רוחני, אשר בפעולות הכהן יעשה גבוהות בעולמות שונים כידוע". אחדות ה' שורה בכל הבריאה, גם בכוחות שנראים סותרים ומתנגדים אליה. בפעולת הקורבנות

ד"ר מיכאל אבולעפיה

בארץ ישראל, הוא הכוח שעלינו לפתח בקודש, להתמלא בציורים קדושים ונעלים, וזה על ידי שנחנך ונתלמד לצייר את המציאות מבפנים יותר, להיות אנשים יראי שמים יותר, כלומר אנשים שרואים את המציאות "כימי השמים על הארץ". וזה דורש סבלנות, לימוד תורה בשקידה, וריבוי קשר עם המציאות.

בפסח אנחנו עוברים שלב בחיינו. אנחנו עוברים מתפקוד תודעתי לתפקוד ציורי גבוה. האדם עדיין אסור בבית כלא של עצמו, כשהוא כלוא בתוך עולם שהוא רק עולם צודק, עולם מחשבת, שמברר בתודעה את הכול. החירות הגדולה שאליה אנחנו שואפים, היא החירות לעבור מעמדה של תיקון לעמדה של גילוי, מלהיות צודק - לחכם, לאהבה ללא תנאי, לאמונה זכה בטוב.

אנחנו לומדים לצאת ממצרים, להתעלות לארץ ישראל, כלומר להתרום אל המציאות, אל היצירה, אל החיבור, אל החבר, אל ההתנדבות, אל הטיול בטבע, וזו היא הרוממות של הכוח מדמה.

למציאות בשורשה. המסכים שמילאו את השנה האחרונה עקב הקורונה צריכים להתחלף בטיולים בטבע, בחיבוקים, בעבודת כפיים, בהתנדבות, באומנות, בחיי יצירה ובחיי חברה.

עלינו לגרום לילדים להאמין שהמציאות היא טובה והיא מושגת. וגם שהוא, הילד, טוב ומושג. ככל שהילד מדומיין יותר כך ישנא את עצמו. אך הדמיון הוא נצרך. הוא חומר הגלם של נפש הילד, הוא הכוח הציורי שבעזרתו ניתן לעצב את התפתחותו של הילד. ולכן ניתן להטות נכון את הדמיון באמצעות סיפורי חז"ל ומעשיות המלאות בצלילים של קדושה ורוממות, ומתוך כך הוא יהפוך את הכוח הציורי לכוח של נוכחות, של חיבור עמוק למציאות.

הראי"ה קוק טוען שהמדמה הוא הכוח הענק בנפש האדם, והשכל הוא התלמיד הקטן. ובעיקר

התרבות המערבית פיתחה לפני כמאה שנה את 'תרבות הדמיונות'. אמרו למחנכים שמה שחשוב הוא לפתח את הדמיון אצל ילדים. וכך החלו לפרוח ספרות דמיונית, וסרטים דמיוניים, הוליווד, וולט דיסני, הארי פוטר וכד'. אולם אנחנו רואים שכלל שהילד הוא בעל דמיונות חיצוניים כך הוא נוטה יותר להיות סגור חברתית, הוא אינו חפץ כל כך להתפלל, יש לו נטייה להיות כפוי טובה וכד', כל זה כיוון שהדמיונות הרחיקו אותו מעצמו, משרש נשמתו, מהמידות הטובות הטבועות בו.

כי באמת, בעם ישראל, הדמיון נקרא הקליפה של הנפש, כלומר, מה שמטשטש בין האדם לבין מציאותו. עם ה' הוא עם שמאמין, לפי הביטוי של האדמו"ר מפאסצ'נא, ש'המציאות היא האמת!', "אִמְתָּ מֵאֲרֶץ תִּצְמָח" (תהילים פה, יב). כלומר, אם אתה רוצה להתקרב לה' יתברך, תתחבר

ונשלמה פרים שפתינו - פעולת הדיבור

הרוחני של האומה... צריך הוא להיבנות ברוח בכל יום אצל כל יחיד מ"ישראל". המטרה בזה, אומר הרב, שכל אדם חייב להשאיר את נפשו, למלא אותה בתוכיותה מהמצב השלם והמלא של עם ישראל. חייבים אנו להציב את האידיאל השלם אליו אנו שואפים לנגד עינינו. וכיצד עושים זאת? מלמד הרב, "תעודה זו מתכוננת בפועל על ידי סדר היום של הקורבנות הנאמרות לפני התפילה, פרשת הכיור, התמיד, הקטורת...", כל אלו "זורעים את הגדול האלוקי שבבית הגדול והקדוש במעמקי הנשמה, קרוב למדת השיגוב שהיתה לכל יחיד בעת היות האומה חיה, ומקדשה בתוכה על אדמתה". גרעיני התשוקה אל שלמות האומה בתכונתה הרוחנית פועלים פעולה גדולה, אומר הרב, וכנסת ישראל נבנית מתוך כך ברוח איתן שייתן לה עוצמה "יותר מהמון בניינים חומריים ומוסדות לאומיים של חול...".

גם בחג הפסח הבא עלינו לטובה מתברר כוחו של הדיבור. זוהי מהותו של שם החג, פה-סח, כוח הדיבור של עם ישראל יצא לחירות ועל-כן "כל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משובח". זה עניינו של הלילה המיוחד הזה של השראת שכינה באופן נפלא ביותר.

כך מלמד הרב זצ"ל עוד על כח הדיבור, "כשנשמנו של אדם מתעלה הרי הוא מרגיש ביותר את הגבורה העצומה של כח הדיבור, ויודע את הערך הגדול של כל דיבור שלו, את ערך תפלתו וברכותיו, את ערך תורתו, וכל שיחותיו..." (אורות הקודש ג, רפה). מתוך ההתעלות של הלילה הזה, אנו זוכים שיהיה לנו פה-סח כשר, ופעולת הדיבור עצמה מצמיחה גאולה וישועה.

השבת אנו מתחילים את ספר ויקרא, וקוראים על העבודה המופלאה של הקרבת הקורבנות, וכאב חסרון המקדש ואי יכולת הקרבת הקורבנות ממלאה את לבנו. ואנו תוהים, היש פעולה כלשהי שיכולה לעמעם במשהו את הכאב הזה, להשלים במשהו את החיסרון הזה? מלמד אותנו מרן הרב קוק זצ"ל (עולת ראי"ה א' עמ' קסא), בסדר הקורבנות שאנו אומרים בתפילת שחרית, אנו מקדימים תפילה. "רבון העולמים אתה ציויתנו להקריב קורבן התמיד במועדו... ועתה בעוונותינו חרב בית המקדש ובוטל התמיד... ואתה אמרת 'ונשלמה פרים שפתינו'". מסביר הרב, שאף על פי שבית המקדש נחרב וכל סדרי הקדושה נסתמו אורותיהם מלהאיר בעולם, "לא זזה הקדושה הפנימית, הקבועה בתוכיותה של הנשמה הישראלית, שממנה נובע הוא כח השפה הקדושה... וכוח זה הוא יפה כל-כך עד שכח הדיבור הקדוש, המיוחד לנו, פועל בהיותו וציורו את אותו העניין המקודש, להעלות ולעדן את כל העולמים ואת כל ההווה מצד פנימיותה. דוגמת מה שפעלו הקורבנות, בהתפשטותם וקדושתם הגלויה והמפורסמת". כלומר כוח הדיבור, השפה, בעם ישראל יש לו עוצמה מופלאה, עד כדי כך שעצם אמירת סדר הקורבנות פועלת ועושה רושם בעולם ומשפיעה קדושה גדולה דוגמת מה שפעלו הקורבנות. ולכן אנו ממשיכים ומבקשים, יהי רצון מלפניך שיהיה שיח שפתינו, חשוב ומקובל לפניך כאילו הקרבנו קרבן התמיד במועדו ובמקומו וכהלכתו. מטרה נוספת יש לאמירת סדר הקורבנות בכל יום, כך מוסיף ומלמד אותנו הרב קוק (בשמונה קבצים א, קמד): "בית המקדש בתור המרכז

ממשנת הרצי"ה

הרב דוד לנדא

זה "גילו ברעדה"³.

אנו מתחילים את החלק השלישי של חמשת חלקי התורה. התורה כולה היא דבר אחד שלם שמתגלה במדרגות, כפי שהבריאה כולה היא דבר אחד שמתגלה בהדרגה: "בעשרה מאמרות נברא העולם"⁴. כמו כן בלימוד תורה: "והיה אם שמע תשמעו" - "אם תשמע בישן תשמע בחדש"⁵. הישן והחדש הם עניין אחד, גילויים שונים של התורה הנצחית. החדש הוא גילוי פנים בתורה כהלכה, מתוך שקידה בתורה ודבקות בתורה. כך התורה מתחלקת לחמישה חלקים, אבל כולם מהווים דבר אחד שנמשך בהדרגה.⁶

1. שבת דף ל' עמ' ב'.

2. תהלים ק' ב'.

3. תהלים ב' י"א, ברכות דף ל' עמ' ב'.

4. אבות פרק ה' משנה א'.

5. דברים י"א ו' ורש"י שם ע"פ חז"ל.

6. ע"פ שיחות הרצי"ה ויקרא עמ' 19-21.

סיום והתחלה

היום אנו מתחילים ספר חדש, לאחר שסיימנו את ספר שמות. כל סיום מביא אתו שמחה. ברור שאלו שלמדו שמחים, ויש כאלה שמצטרפים לסיום בלבד. בכלל ישראל קיימת מציאות של הצטרפות אל העיקר, כהצטרפות האיברים ללב. יש רמז קדמון שצב"ר מורכב מצדיקים בינונים ורשעים, וכולם מהווים יחד את כלל ישראל. הצדיקים הם העיקר ושאר החלקים מצטרפים אליהם, כשם שהמצטרפים לסיום טפלים לעיקר. הצדיקים הם כנגד כולם, אומרים בשם הגאון מוילנא, שזו הסיבה לכך

שהאות הראשונה של סיום היא סמ"ך: הערך המספרי של ס', שהוא ששים, שווה לערך המספרי של שתי האותיות האחרות: מ', כ'. הטפל מצטרף לעיקר ושווה לו.

בכל סיום ישנה שמחה וגם בכל התחלה יש שמחה במידה מסוימת: "שמחים בצאתם ושישים

יש לה טוב לב מהמם. היא מתנדבת בכתי חולים במחלקת אונקולוגית ילדים, שרה ומנגנת בגיטרה. היא פעילת זכויות אדם ונאבקת יחד עם כמה חברות ממזרח ירושלים ומהולנד בניצול נשים בתעשייה הפורנוגרפית. חוץ מזה, נורא אכפת לה גם מהתחממות כדור הארץ והיא פריקית של מחזור. שנינו אוהבים לבשל וגם לראות סרטים צרפתיים ישנים ולהאזין למוסיקת עולם.

לגבי חתונה היא ואני לא לגמרי סגורים על זה. כל הטקס הזה נראה לנו לגמרי מיותר. חוץ מזה, לא ברור לנו אם אנחנו רוצים לסגור את הקשר. אולי בכלל עדיף לתת לכל אחד לעשות מה שמתאים לו, בלי קנאה מיותרת. היא דווקא לא ממש בקטע אבל לא מתנגדת לגמרי. אחרי הכל שנינו די פתוחים ומאמינים שלא צריך לקדש את מה שהיה פעם. העולם מתקדם. צריך לעדכן תוכנה. בסוף, הטכנולוגיה תגרום לעולם שלנו להפוך להיות טוב יותר. העולם הוא כפר גלובלי קטן וכולנו נולדנו שווים. איך אומר השיר - "בואו נצעד לחלום בלי גזע ולאום".

שלושה כוחות מתאבקים במחנה ישראל בדור האחרון. לובשים צורה ופושטים צורה. נאבקים, נלחמים, מתכתשים ופוצעים. כאשר אני קורא את שלושת סיפורי האהבה האלה, אני לא חושב שכולם שווים. כל אחד רואה את הקשר ברובד אחר ובעומק אחר. יש אהבה פנימית הנוגעת במהות ויש אהבה המאבדת חלקים יקרים מזהותה לדעת. ועם זאת, אנו זקוקים לאנשי קודש שיצליחו לקלף את הקליפות שבין מחנה למחנה, להסיר את המיותר שיש בכל אחד, ולאחוז במהותי שבו. להבחין בגרעין האמיתי ולראות כיצד עמוק בפנים, כולנו אחים ואחיות. אהבה אחת לכולנו. אב אחד לכולנו. מה דעתכם, האם יש סיכוי לאהבה?

שפושה בימין ועל הניהיליזם שמשללט על כל חלקה טובה במדינה. היא דיברה בלהט על שלטון בג"ץ ועל החתירה העקבית שלו תחת הדמוקרטיה הישראלית. לאחר מכן, למדנו יחד במכללה למדינאות.

אני זוכר שממש התפעלתי כשידעה לצטט מתוך ספרי ספריית "שיבולת" וגם מרוב ספריית לווייתן של הוצאת שלם. היא היתה כל מה שיכולתי רק לחלום עליו; ציונית, ערכית, אינטליגנטית, מחוברת למדינה, שירתה ב-8200 ומחוברת למסורת וליהדות. היא שילבה בצורה עדינה רחבות אופקים אך עם זיקה עמוקה לערכי המורשת והמדינה. ליברלית וחופשית בדעותיה אך רחוקה מהאווירה הפרוגרסיבית הניאו-מרקסיסטית שהאקדמיה כולה נגועה בה. שנינו חלמנו לגור בקיבוץ עירוני, לגדל שניים-שלושה ילדים ולתרום למדינה בחיזוק הפריפריה

כאשר אני קורא את שלושת סיפורי האהבה האלה, אני לא חושב שכולם שווים... אנו זקוקים לאנשי קודש שיצליחו לקלף את הקליפות... להבחין בגרעין האמיתי ולראות כיצד עמוק בפנים, אהבה אחת לכולנו. אב אחד לכולנו. מה דעתכם, האם יש סיכוי לאהבה?

ובחינוך אוכלוסיות נחשלות לערכים ציוניים ולהתגייסות לצבא. היא עודדה אותי מתחילת הדרך להקים מכינה חילונית בדרום הארץ ואמרה לי שזאת ההגשמה הציונית האמיתית בימינו. ממש כמו ייבוש הביצות לפני מאה שנה. לשנינו יש טעם דומה במוסיקה ישראלית, שנינו אוהבים לבשל (בעיקר אוכל סיני...), ואנחנו גם אוהבים ממש לטייל וכבר עשינו יחד את שביל ישראל. אני בא מבית דתי והיא חילונית אבל לא "אנטי", ממש מכבדת ומעריכה. בקיצור, איך אומר השיר - "היא כל מה שרציתי לפי המידה".

למה בחרתי בה? קודם כל, בגלל החופשיות והזרימה. בתוך כל הלחץ וההקצנה במדינה ובעולם, רציתי מישהי כייפית כזאת, סבבה, שנוכל ביחד ליהנות מהחיים בראש טוב. בלי חפירות ובלי קיצוניות.

בפגישה הראשונה הלכנו לבית קפה חמוד בבוגרשוב והיא אמרה לי בעיניים עצובות שלדעתה המדינה הופכת להיות יותר ויותר דתית ויותר ימנית ושהיא ממש מודאגת מזה. הזדהיתי עם כל מילה.

"שלושה כוחות מתאבקים כעת במחנינו... הקודש, האומה, האנושיות, - אלה הם שלשת התביעות העקרוניות, שהחיים כולם, שלנו ושל כל אדם, באיזו צורה שהיא, מורכבים מהם". (אורות התחיה יח)

"אני אבחר בך ואת כי תבחרי וביחד נהיה לרוב" (נעמי שמר)

"למה בחרתי בה? קודם כל, בגלל יראת השמים. מיד כשנפגשנו ראיתי כמה היא מקפידה על כל תג ותג. היא לא הלכה אחרי צו האופנה והתלבשה בדיוק כמו שכתוב בשולחן ערוך. ידעתי שאיתה אוכל להקים בית של תורה ויראת שמים. כשניסיתי לברר בעדינות מה דעתה על תרבות כללית, אמנות וספרות היא מיד אמרה שאיננה מתעניינת בזה ושלדעתה זה בזבוז זמן וביטול תורה. בנוסף לכך, היא אמרה שכל התרבות המערבית הנוצרית נגועה באנטישמיות ובאליליות ושאי אפשר לקרוא שם שום דבר מבלי שיכניס ללב היהודי רעל.

הספרות העברית, אמרה, גרועה יותר, מפני שהיא נגועה גם בשנאה עצמית. ככל שהכרתי אותה יותר כך הבנתי שהיא אישה שאתה ארצה להקים את ביתי. היא היתה מחוברת לערכי הנצח של עם ישראל, לא הושפעה מכל מיני רוחות זרות, וידעה שמה שחשוב לה הוא שאלמד תורה מבוקר עד ערב. היא אמרה לי גם כמה היא מעריצה תלמידי חכמים ושהיא רוצה שגם אני אהיה תלמיד חכם. מה אגיד לה, ממש רחל אשת רבי עקיבא.

מובן שהיא חלמה כמוני על משפחה גדולה עם לפחות עשרה ילדים ושכולם יגדלו על טהרת הקודש ללא אינטרנט ועיתונים. היא גם נלחמה בתוכניות לימוד זרות הפוגעות בנשמת ישראל הטהורה ואמרה שמקורן בגורמים זרים המבקשים לפגוע במדינת ישראל מבפנים. ממש שמצאתי את שאהבה נפשי. איך אומר שלמה המלך - "שקר חן והבל היופי, אשה יראת ה' היא תתהלל".

למה בחרתי בה? קודם כל בגלל האידיאליסטיות. נפגשנו לראשונה בהפגנה נגד מדיניות הממשלה ביהודה ושומרון. דיברנו כל הדרך על השמאלנות

סוד מדרש התולדות
יוסף ויהודה

כרך שמיני מסדרת שיחות הרב יהודה לאון אשכנזי (מניט) - בה דן הרב זצ"ל במאפייני ובנטיית הזהות היהודית-עברית המתחדשת, בתקופה של שיבת ציון ובבניית מחדש של הזהות הלאומית כזהות עברית. עריכה ומקורות: חיים רוטנברג

סוד מדרש התולדות

ניתן להזמין בטלפון: 02-9973168
או באתר **החדש**: www.ChavaBooks.co.il
ניתן להשיג את כל ספרי ההוצאה ב"דני ספרים" רח' אבן ישראל 3 ירושלים

'אין אדם משים עצמו רשע' 'ומלכת הראיות'

סדרת
'גמרא באמונה'
חלק ו'

נתן קוטלר

מערכות המשפט בעולם כ'מלכת הראיות'. אולם בהלכה ההודאה העצמית אינה מתקבלת אלא בדיני ממונות בלבד. בדיני קנסות ובדיני נפשות ההודאה העצמית אינה קבילה כלל וכלל. הסיבה לכך היא שבממונות, האדם הוא הבעלים על ממונו ולכן הרשות בידו להודות ולתת את ממונו למי שירצה, אולם בדיני קנסות ונפשות האדם אינו הבעלים על גופו ועל נפשו שהם קנייניו של הקב"ה ולכן האדם אינו רשאי לשים עצמו רשע ולהודות במעשיו. ניתן להרשיעו רק על ידי שני עדים כשרים. נסיים בדבריו הבהירים שכתב הרב עדין שטיינזלץ זצ"ל בספרו 'התלמוד לכל', שבדיני ממונות מקבלים את הודאתו של הנתבע משום שרשאי כל אדם לתת את ממונו במתנה. "אולם שונה הדבר לחלוטין לגבי דיני נפשות. הנחת היסוד בחוק היהודי היא כי האדם אינו שייך לעצמו, וכשם שאין אדם רשאי לגרום נזק גופני כלשהו לזולתו כך אין לו כל רשות לגרום נזק כזה לעצמו. משום כך קיים בחוק היהודי דין הקובע כי כל הודאה של נאשם אין לה כל תוקף משפטי, ואין מתחשבים בה כלל. 'אין אדם משים עצמו רשע'."

דבר גזירת מלך היא".
במובן הפשוט, אנו לא מאמינים לאדם בהרשעה עצמית בדיני קנסות ובדיני נפשות כי ייתכן שהוא מעוניין להתאבד ולכן הוא מודה על מעשה שלא עשה. אך הרמב"ם הוסיף מספר מילים "וכללו של דבר גזירת מלך היא". מהי כוונתו של הרמב"ם בביטוי זה?

הרדב"ז הסביר (שם): "ואין אנו יודעים הטעם ואפשר לתת קצת טעם לפי שאין נפשו של אדם קניינו אלא קנין הקדוש ברוך הוא שנאמר הנפשות לי הנה (יחזקאל י"ח) הילכך [=לכן] לא תועיל הודאתו בדבר שאינו שלו... אבל ממונו הוא שלו ומש"ה [=ומשום כך] אמרין [=אומרים] הודאת בעל דין כמאה עדים דמי וכי היכי [=וכשם] דאין [=שאין] אדם רשאי להרוג את עצמו, כן אין אדם רשאי להודות על עצמו שעשה עבירה שחייב עליה מיתה לפי שאין נפשו קניינו. ועם כל זה אני מודה שהיא גזירת מלכו של עולם ואין להרהר."

לפי הרדב"ז הממון הינו קניינו של האדם ולכן האדם רשאי להודות ולחייב את עצמו (הודאת בעל דין כמאה עדים דמי), אך נפשו של האדם אינה קניינו של האדם, אלא היא קניינו של הקב"ה ולכן אין האדם רשאי להודות ולחייב את עצמו (אין אדם משים עצמו רשע). נציין שהעיקרון שאין אדם בעלים על גופו יפה לא רק לגבי דיני נפשות ממש, אלא גם לכל העונשים הגופניים כגון חיוב מלקות, כדברי הרדב"ז "ומלקות פלגי דמיתה הוא" [=עונש מלקות דומה למיתה].

סיכום

ההודאה העצמית של הנתבע נחשבת אצל רוב

מבוא

מצינו שני כללים הקשורים להודאת פיו של האדם שלכאורה סותרים זה את זה. הכלל הראשון הוא: "הודאת בעל דין כמאה עדים דמי [=דומה]" ואילו הכלל השני הוא: "אין אדם משים עצמו רשע". עלינו לשאול כיצד ייתכן שמצד אחד אנו מאמינים לאדם כאשר הוא מודה בתביעה ואילו מצד שני אנו לא מאמינים לאדם כאשר הוא מרשיע את עצמו?

החילוק

ראשית, יש לחלק בסוגי תביעות שונות. יש לחלק בין דיני ממונות לבין דיני קנסות ודיני נפשות. כאשר מדובר בדיני ממונות אנו מחילים את הכלל "הודאת בעל דין כמאה עדים דמי" וניתן לחייבו בהודאת פיו ואילו כאשר מדובר בדיני קנסות ובדיני נפשות לא ניתן לחייבו בהודאת פיו ואנו מחילים את הכלל "אין אדם משים עצמו רשע" (רדב"ז הל' סנהדרין יח, ו; שו"ת הר"י מיגאש סי' קפו ועוד).

עלינו לברר את העומק העומד מאחורי חילוק זה:

נפשו של אדם אינו קניינו אלא

קניין הקב"ה

הרמב"ם כתב בהלכות סנהדרין (יח, ו): "גזירת הכתוב היא שאין ממיתין בית דין ולא מלקין את האדם בהודאת פיו אלא על פי שנים עדים... אבל הסנהדרין אין ממיתין ולא מלקין המודה בעבירה שמא נטרפה דעתו בדבר זה, שמא מן העמלין מרי נפש הוא, המחכים למות שתוקעין החרבות בבטנם ומשליכין עצמן מעל הגגות שמא כך זה יבא ויאמר דבר שלא עשה כדי שיהרג וכללו של

הרב ערן טמיר

"הא לחמא עניא די אכלו אבהתנא בארעא דמצרים"

פנימה נצברים הכוחות ונלקחת תנופה לקומה הבאה, המלאה יותר, שעוד מעט תצא אל הפועל. זו הסיבה שמסדרי ההגדה פתחו אותה ב"הא לחמא עניא", ברצותם ללמדנו ש"לחם העוני" שאכלנו במצרים, כלומר - הגלות והצמצום החיצוני בהופעתו של עם ישראל, דלדול כוח החיים הלאומי והרוחני שהיינו בו במצרים, דווקא הוא היה הכוח המניע המפנה המצמיח והמחדש את גאולתם של ישראל. על כן, על מנת לספר באופן אמיתי ופנימי על יציאת מצרים וגאולת ישראל בליל הסדר יש לפתוח בסיבה, בשורש הפנימי לגאולה, שהוא לחם העוני שאכלנו במצרים. וכמו בימים ההם גם בזמן הזה.

דומה גאולה אחרונה לגאולה ראשונה כדברי חז"ל, ונזכה שמתוך הצמצום נצא במהרה להרחבה - "מן המצר קראתי יה ענני במרחב יה".

עוד מתעצם מאצירת האנרגיה שבו, עד שמתפרץ ויוצא אל הפועל. משל לדבר: המתבונן בחורף בעצים העומדים עירומים בשלכת יכול לחשוב שאין בהם יותר חיים, הם נראים חשופים וחלשים, לקויים ומנוונים, עד שנראה כי לא יצמחו יותר ולא יתנו עוד את פריהם. אך מובן שזה איננו נכון. אנו יודעים שדווקא בתקופה זו, תקופת החורף, העץ צובר כוחות, מקבץ את כל האנרגיות שבו, ועוד מעט, בבוא האביב, יצאו הם אל הפועל, בעת שיפרח ויתן פרי.

כך גם גאולתם של ישראל. פעמים שהגאולה מופיעה דרך הרחבה והרווחה. הגאולה מתקדמת באופן חיובי מבחינה לאומית ורוחנית. ההתיישבות פורחת והתורה משגשגת, אך פעמים אחרות שהגאולה מופיעה בדרך הפוכה, נראה כאילו יש נסיגה, כאילו הכל ב"שלכת", אך באמת בעומק

יש לשאול מדוע הוסיפו בעלי ההגדה פתיחה זו להגדה של פסח, ועוד פשט המאמר אינו ברור, האם אבותינו אכלו את לחם העוני, המצה, בארץ מצרים, והרי את המצה אכלו ביציאה ממצרים ואם כן מדוע נאמר "דאכלו אבהתנא בארעא דמצרים"? מבאר הרב קוק בפירושו להגדה שלחם העוני עליו מדובר כאן איננו כלל המצה, אלא לחם עוני-רוחני כלומר: כל כוח חיים מעשי יכול לצאת אל הפועל בשתי דרכים: האחת היא דרך ההרחבה והרווחה. כאשר הכוח מתגלה, הוא פשוט יוצא אל הפועל, מממש עצמו וממלא את תפקידו. הדרך השניה שבה יוצא אל הפועל היא הדרך ההפוכה, דרך הצמצום וההגבלה הסוגרת והכולאת את הכוח מלצאת אל הפועל. כלפי חוץ, כפי מה שנראה לעין, נראה שהכוח מת ח"ו ואיננו קיים עוד, אך מצד האמת לא רק שהכוח קיים אלא

לתגובות ולקבלת המאמר המלא:
gemarabemunah@gmail.com
הציבור מוזמן לשיעור ייחודי המשלב למדנות ישיבתיות עם עומק אמוני ושאלות קיומיות. השיעור מתקיים בזום' בימי רביעי בשעה 20:30 בע"ה. חפשו בגוגל: 'בית מדרש גמרא באמונה' (www.gemarabemunah.co.il).
להצטרפות לקבוצה השקטה סריקו את הברקוד.

רגשי לא מאוזן שמוליד את הצורך בפיצוי עצמי/זוגי. לדוגמא, זוג שנכנס למריבה ובד"כ האשה מרגישה כעס ותסכול גדול, היא מפצה את עצמה ו"נרגעת" כשהיא עורכת קניות (בדומה לאכילה רגשית). דוגמא נוספת, יוסי אינו מסוגל לסבול את ההתפרצויות של אשתו. כשהיא כועסת עליו ומתפרצת, הוא מפצה אותה בכסף. כשהיא מקבלת את הכסף, היא מפרשת שהוא כביכול מבקש סליחה. הכסף הוא כעין מתנה בשבילה שבאמצעותו היא "נרגעת" באופן זמני, עד לפעם הבאה וחוזר חלילה. הם לא פתרו בכך את הבעיה אלא הדחיקו אותה יותר והיא תצוץ ללא שליטה, בהזדמנות שלא יהיה פיצוי מלאכותי. קיימות גם קניות כפייתיות ללא קשר לקשר הזוגי, אך הן משפיעות על הזוגיות. למשל, קניות בתשלומים שמקלות על ההרגשה שהמחיר גבוה. קניות יותר ממה שצריך או יותר מהיכולת הכלכלית, רק כדי למלא חוסר רגשי שכביכול הקניות משלימות אותו. בד"כ אחרי קניות כאלה, מרגישים אשמה עצמית ועלולים להסתיר ולשקר כדי לא להגיע למריבה זוגית שבמוקדם או במאוחר בוא תבוא. בשבוע הבא, נקרא על יחסים ורגשות בהיבטים נוספים.

ממנה, אלא שמתוך אחריות כבדה הוא הזניח את החלק הרגשי הזוגי.

התמכרות לעבודה. מי שראשו ורובו בעבודה, לא מפני אחריות יתר, אלא מפני שהוא מכור לעבודה (וורקוהוליק). גם כשהוא בבית, הוא עסוק בעבודה. הוא מחובר לטלפון ולא רואה את בני הבית. הוא מחמיץ אירועים משפחתיים, עונה לילדים כבדרך אגב, מביא את המשרד הביתה וטוען שהנה הוא בבית בשביל המשפחתיות. שרה טענה בפני שבעלה מאוהב בעבודה במקום בה. היא כבר לא מצפה ממנו ליחס זוגי ומצאה את עצמה בתחליף לא ראוי. המשבר הזוגי שנחשף בעקבות כך, גרם לו לעשות שינוי משמעותי, כדי לא לאבד את הזוגיות והמשפחה.

חרדה כלכלית. אבישי טען כנגד אשתו שהיא קמצנית וחסרת אחריות כלכלית. היא לא מוכנה לשאת פעולה ולדבר על כסף והיא נלחצת כשהיא צריכה לשלם, בעיקר כשהוצאה אינה מתוכננת. היא לא מוכנה לקרוא את תדפיסי הבנק ומעדיפה לשלם בכרטיס אשראי, כדי לא להתעסק עם כסף. הוא מרגיש שאין לו שותפה בהתנהלות הכלכלית והוא מלא כעס כלפיה שפוגע בתחומים נוספים בזוגיות. התברר שאשתו נמצאת בחרדה תמידית שהתגלתה רק אחרי הנישואין. היא ראתה בילדותה, את השכנים נזרקים מהבית, כלשונה, כי היו להם חובות גדולים. היא שמעה את הבכיות והצעקות. היא ראתה אותם רעבים ללחם ופחדה פחד לא מבוסס שזה יקרה גם להם.

קניות כפייתיות - הן קורות בד"כ כתוצאה ממצב

בשבוע שעבר קראנו על התייחסויות ורגשות שונים בנישואין בנושא הכסף, והבאתי דוגמא של חוסר אמון בין בני זוג, ויש מצבים נוספים: **אחריות יתר כלכלית.** דני מרגיש אחריות כבדה בפרנסת המשפחה ולכן חשוב לו לצבור הון כלכלי, כדי לחיות בשפע וברווחה נפשית. הוא כל כך עסוק בהשקעה בעבודה, כך שהוא חסר סבלנות לרצונה של שירה אשתו, לתשומת לבו ולבילויים משותפים. הוא טוען שהיא עסוקה בהבלים, במקום להירתם למאמץ כלכלי נוסף, או לפחות להעריך אותו על מאמציו. שירה מרגישה בודדה. "התחתנתי כדי שיהיה לי בן זוג אמיתי לחיים ולא עם כספומט. אני מוכנה להצטמצם. אני רוצה אותו... כסף זה לא הכול בחיים. זה חשוב כאמצעי לחיות ולא לחיות בשביל רכוש. לאט לאט אני מרגישה ריחוק רגשי ואין לנו מה לעשות ביחד..."

שירה נישאה לדני, כשהעיקר בקשר מבחינתה היא המערכת הזוגית הרגשית. גם דני רוצה בכך, אך גישתו היא שצריך קודם ביטחון כלכלי ואז יוכלו לפתח קשר רגשי בנחת. הוא לא מודע לכך שיחסים רגשיים זוגיים, נבנים כל רגע מתוך צורת חייהם. עד שיספיק להגיע לביטחון כלכלי, הוא יאבד את הזוגיות ואת הנישואין. דני התקשה להקשיב לצורך הרגשי של אשתו וזלזל בו. רק כאשר הרגיש ששירה מבינה את רגשותיו בהקשר לאחריות הכלכלית הכבדה שרובצת עליו, הוא הגיע לרגיעה ורק אז התפנה ונעשה קשוב לצורך הרגשי הזוגי ההכרחי ביניהם. שירה נרגעה כשהבינה שהוא אכן רוצה בה ואכפת לו

*יועצת אישית זוגית ומדרכת כלות לתגובות ולשאלות וכן להצעת נושאים המעניינים אתכם -
esteravr@gmail.com
 מאמרים נוספים בנושא זוגיות ניתן למצוא באתר מכון מאיר >

מְשַׁעֲבֶדֶת...
 לְאָדָם.
 וְהוּא, בְּעֵלְיָהּ, אֵינוֹ יוֹדֵעַ
 כִּי הַלְיָלָה הִזָּה
 יוּכַל לְפָגֵשׁ בָּהּ
 וְהִיא תִּגְלֶה לוֹ אֶת סוּדָהּ...

עֲקָרָה הַחֲרוּת נִגְלְיָהּ מֵעַל הַהֶרְגָּלִים
 כִּי הֵם בָּלְמוּ אֶת הַתַּחֲדָשׁוּתָהּ
 בְּנוֹטָלָם מִן הָאָדָם אֶת חֶפֶשׁ הַבְּחִירָה
 בְּרָחָה הַחֲרוּת מַעֲרָכִים מְזִיפִים
 כִּי הֵם סִתְּרוּ אֶת עֵצָם מֵהוּתָהּ
 בְּשִׁנְתֵּתָהּ הָאֵמֶת מִן הָאָדָם

וְהִנֵּה הִיא לְבִדָּה מְחוּצָה לוֹ
 אֶךְ אֵינָה מוֹצֵאת קָאן עֲצָמָה.
 כִּי הִיא, כֵּן הִיא, הַחֲרוּת

יְרֵדָה חֲרוּת לְעוֹלָם
 וּבִקְשָׁה עֲצָמָה אֶצֶל הָאָדָם
 אֶךְ זֶה בִּקְשָׁה אֲדוֹנִים אֲחֵרִים.
 רָצְתָה חֲרוּת לְפָרֵץ מַעֲגָלִים
 כִּי נִחְסְמָה בְּדַפּוּסִים מְקַבְּעִים
 שֶׁהִיוּ חוֹזְרִים וְנִשְׁנִים בְּמַחְשַׁבֶּת הָאָדָם

כְּמָהָ חֲרוּת לְהִשְׁתַּחֲרֵר מִכְּפָלִים
 כִּי חֲשָׂה מִתְנַקֵּב בְּתוֹךְ רִגְשׁוֹת שְׁלִילִיִּים
 שֶׁשָּׁגְרוּ וְאֶטְמוּ אֶת לֵב הָאָדָם

הַלְיָלָה הִזָּה

יפה ו.

חדש מערוץ מאיר:

כדי שתוכלו להמשיך ולהאזין לדברי תורה ולהחכים, מעכשיו ניתן להאזין לשיעורים **ללא חיבור לאינטרנט** בעלות שיחה רגילה

ללא קליטת WIFI?
 נגמרה חבילת האינטרנט?

תורה מה תהא עליה???

התקשרו: 02-6475073

מאירי

עלון ערוץ מאירי להורים ולילדים

פרשת ויקרא תשפ"א

יש עוד שימוש באלכוג'ל שקשור לקורונה, מלבד חיטוי הידיים:
לבדוק אם יש לך חוש ריח:

פרשה מאירה

ונפש כי תקריב

השבת אנחנו מתחילים חמש חדש: ויקרא! חמש ויקרא עוסק בקרבתות שאותם היו מקריבים במשכן ובבית המקדש. הקרבתות מחלקים לכמה סוגים, יש קרבתות מהבהמות, קרבתות מהעוף וכן קרבן של מנחה שעשויה מחטים או שעורים.

כאשר התורה מדברת על קרבן המנחה היא כותבת: "ונפש כי תקריב קרבן מנחה". חכמינו הסבירו: מדוע דוקא בפסוק של המנחה כתוב 'ונפש' כי תקריב? בגלל שמי שמביא קרבן מנחה הוא בדרך כלל עני, שאין לו כסף לקנות בהמה או עוף. ה' כל כך מחשיב את הקרבן של העני עד שזה נחשב לו כאלו הוא הקריב את נפשו! לכן נאמר 'ונפש כי תקריב'.

מכאן אנחנו לומדים שלפעמים העקר הם הכונה והמאמץ. גם אם לא הצלחנו לעשות דבר גדול, אבל אם התאמצנו והשתדלנו - הדבר חשוב ביותר!

שאלות בפרשה

1. האם ניתן להביא פר לקרבן עולה?
2. האם ניתן להביא כבשה לקרבן עולה?
3. השלימו: "וכל קרבן מנחתך במלח _____"
4. מה פירוש המילה "כשב"?
5. האם מי שמביא "אשם גזלות" חייב להחזיר גם את הגזלה?
6. מה זה "קרבן עולה ויורד"?
7. איזה כינוי נוסף יש בחז"ל לספר ויקרא? מדוע?
8. "ויקרא" - מי קרא למי?

חידת חדגא:

כמה פרשיות יש בספר ויקרא?

חידת פולקע:

כמה זוגות של פרשות מחוברות יש בספר ויקרא?

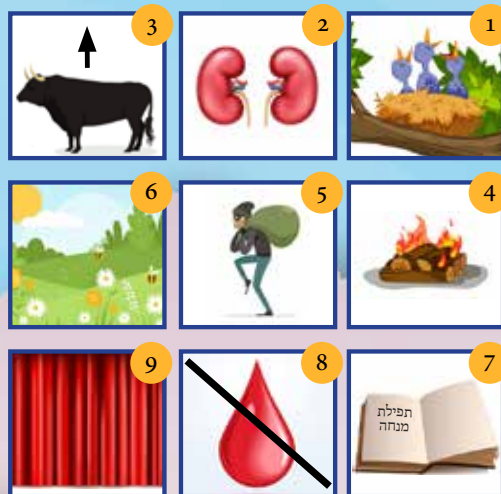
בהמות טהורות

מצאו 8 הבדלים בין האיורים!

תמונות בפרשה

מצאו כמה רומזות התמונות, מתוך פרשת השבוע

מגילת דוד 90

הרב שלמה אבינר

העלאת הארון

הקרבתי שוב עולות ושלמים לפני ד', וברכתי את העם^[3].
לכל איש ואשה חלקתי דברי מאכל, כדי שילכו לביתם בשמחה^[4].
אשרינו שזכינו. זה אחד הימים החשובים ונשגבים בחיי.
דבר ד' נמצא בתוכנו, במקדש מלכותנו.

1. שמואל ב' ו' יב.
2. שם יג-טו. מצוד"ד.
3. שם יז-יח.
4. שם יט.

- אדוני דוד הסלק!

- בן ידדי.

- ארון ה' להים אצל בית עובד הגיתי, וד' ברח אותי.
- אם כך, הגיע הזמן להעלות את הארון. כפונן נעלה אותו בשמחה, ויחד עם זה, בחירת קדש^[1].

אחרי כמה צעדים עם הארון, הקרבתי לד' מן הבקר ומן הצאן. ואני רוקד לפני הארון בכל כוחי. אני לובש אפוד בד, בגד מיוחד שאני לובש כאשר אני מתבודד בעבודת ד'. וכל העם מלאה אותנו בתרועה וקול שופר^[2].
הבאנו את הארון בתוך האהל המיוחד שהכנו.

הננו קרואים אל הגאולה האיטית מנוגדת החפזון שלנו, למען נעמוד לפני כל העולם במעמד מלוטש, במצב של נשמה צרופה, שכל סיגיה כבר יצאו ממנה, והרי היא עומדת במלא הדרה להופיע על במת התבל להיות לאור עולם לכל העמים... (אגרות הראיה עמ' 165)

הרב שלמה אבינר

שו"ת לחם משנה בערב פסח שחל בשבת

[שאל והוסיף מקורות: הרב מרדכי ציון]

מים (שו"ע או"ח תסב, ד הגה, מ"ב ס"ק טו).
ש: על כל פנים לספרדים מצאנו פתרון, לאכול סעודה שניה ושלישית במצוה עשירה.
ת: כן. אך סעודה שלישית רק עד זמן מנחה קטנה, שזה בערך 16:00.
ש: אז כיצד אשכנזים יאכלו מצוה עשירה לסעודה שניה?
ת: לא יתכן שדין מצוה עשירה יהיה חמור מדין חמץ. לכן מותר לאכול אותה עד סוף זמן איסור חמץ (שו"ת אגרות משה או"ח א, קנד-קנה). אמנם יש מקילים עד סוף זמן איסור הנאה מחמץ, ויש מקילים עד חצות היום, ויש מקילים עד מנחה קטנה, אבל הדין הפשוט הוא כדעה הראשונה.
ש: ואז לאשכנזים יש לאסוף את פירורים כמו של חמץ?
ת: לא. אף שהחמירו על עצמם לא לאכול אותה, הם לא פסקו שהיא חמץ. לכן, מותר לשמור אותה בבית (שו"ע או"ח תסב, מ"ב ס"ק טז), עבור חולים או זקנים (שם תסב, ד). וכן יש מתירים מצוה עשירה לילדים כל השבת.
ש: למעשה, מצוה עשירה היא עוגה, אז יש לברך עליה בורא מיני מזונות ועל המחיה?
ת: כך יש סוברים (שו"ת יחווה דעת א, צא). לכן יש לקבוע עליה סעודה כלומר 4 ביצים, 224 סמ"ק, כלומר שתי מצות וחצי. אך רוב הפוסקים סוברים שבכריתה המוציאה וברכת המזון, כי שבת "קובעת", ובמיוחד שבת זו שזהו הלחם (שו"ת אגרות משה שם).
ש: ובסיכום?
ת: ספרדים, סעודה שניה ושלישית במצוה עשירה. אשכנזים סעודה שניה, ויברכו המוציא. כמובן צריך הכשר שזו מצוה עשירה בלי מים ושנאפתה בזירות כדין מצוה.
*

חג פסח כשר ושמוח

ש: איך יאכלו לחם משנה השנה בערב פסח שחל להיות בשבת?
ת: פתרון אחד הוא לאכול לחם, גם בליל שבת, גם בשבת שחרית עד זמן איסור אכילת חמץ, כלומר בערך 10:10 לשיטת המגן אברהם, 10:40 לשיטת הגר"א. סעודת שלישית, כמובן אי אפשר בלחם.
ש: אפשר לאכול גם סעודה שלישית לפני סוף זמן אכילת חמץ?
ת: כן. זה פתרון טוב לחלק את סעודת שחרית לשניים, אבל מעשית זה קשה.
ש: הפתרון של הלחם נראה מוסכם לכל הדעות. מה הבעיה?
ת: הבעיה היא פירורי הלחם והכלים שאכלו בהם. לכן הפתרון הוא לאכול כזית לחם או ליתר דיוק כביצה לחם, 56 סמ"ק, בחוץ או בחדר אחר, בכלים חד פעמיים, לנער את הבגדים והמפה, לנקות היטב, ולזרוק הפירורים לשירותים. ולהמשיך הסעודה בחדר אוכל.
ש: אבל צריך לחם בזמן ברכת המזון?
ת: יביאו בשקית. מכל מקום הפתרון של הלחם הוא מסובך מעשית, במיוחד אם יש ילדים. לכן רוב עם ישראל אינו נוהג כן.
ש: האם במקום לחם, אפשר לאכול מצוה?
ת: בערב פסח, חכמים קבעו שאין לאכול מצוה (ירושלמי פסחים י, א). אבל לגבי הסעודה הראשונה בלילה, נחלקו הדעות, וההלכה היא שמותרת יש הוכחה לכך בשם ר' חיים מבריסק: שבכל הלילות אנו אוכלים חמץ ומצוה...
ש: אבל יש שנהגו לא לאכול מצוה החל מראש חודש?
ת: הפעם זה יוצא דופן, ומותר, ולא צריך התרת נדרים, כי זה חד פעמי, והנדר נשאר.
ש: בבוקר מאיזו שעה אסור לאכול מצוה?
ת: יש אומרים מעלות השחר, ויש אומרים מזמן איסור אכילת חמץ. להלכה מעלות השחר (שו"ע או"ח תעא, ב הגה, מ"ב ס"ק יב). לכן אי אפשר לאכול מצוה בסעודה שניה.
ש: יש בתי מלון שכן אוכלים?
ת: כן. בלית ברירה, שם אין שום אפשרות לאכול לחם בלי תקלות של חמץ שהן חמורות לאין ערוך מן הדין לא לאכול חמץ בערב פסח. וכן אי אפשר שם לדרוש מהמתאכסנים שיגמרו את סעודתם עד שעה רביעית. זה היתר של שעת הדחק.
ש: אז מה הפתרון לסעודה שניה, אם לא לחם ולא מצוה?
ת: מצוה עשירה. כלומר שגילוש בביצים, שמן, יין או מי פירות. היא מותרת כיון שאין יוצאים בה ידי חובת מצוה בליל הסדר. אלא שאשכנזים לא אוכלים מצוה עשירה בפסח.
ש: למה?
ת: כי יש שיטה שגם מי פירות מחמיצים וכן אולי כן התערבבו בהם קצת

הרב חגי לונדין

עליית העולמות

פרשת ויקרא עוסקת בעבודת הקורבנות. עבודת הקורבנות היא, כלשון חכמי הסוד, "עליית העולמות". כאשר בעל החיים לדוגמה מתעכל בקיבת הכהן, הוא "משתדרג" ועולה ממדרגת חי למדרגת אדם. האכילה מרוממת את צדדיו התחתונים של הטבע - על ידי עיכולם והפיכתם לחלק אורגאני מגוף האדם בעל "צלם הא-לוהים" - ומעגנת אותם בממד הרוחני הרחב והכללי. כך גם סוגי המתכות השונים ששימשו בבית המקדש: נחושת, זהב, כסף וכדומה - הם נלקחים מגולמיותם הדוממת ומתחברים לעבודה הרוחנית. עבודת המקדש בכלל ועבודת הקורבנות בפרט תפקידן לרומם בצורה אבולוציונית את המציאות באמצעות לקיחת יסודות נחותים והעלאתם אל דרגה של קדושה. בימינו אין לנו היכולת לגעת בממדים הללו ללא היסוד הפראי, ולכן תיקנו לנו חכמים תפילה במקום הקרבת הקורבנות, אולם גם התפילה עניינה הבעה סוערת של הרגש, ולא ניתוח שכלי קר כפי שמתרחש בזמן לימוד התורה. בין כך ובין כך הקורבנות הן מלשון קר"ב - היכולת להתקרב לבורא עולם בכל מערכות החיים.

לדבר תורה שבועי מצולם ומשוכתב מהרב לונדין ניתן לשלוח הודעת וואטסאפ (!) למספר 0545753771

שליחת הציבור שלכם

מבית מקור ראשון

רוצים להגיע למאות אלפי בתי אב בציבור הדתי? איתנו אתם יכולים!

- הפצה שבועית של עלוני פרשת השבוע ופרסום בכל בתי הכנסת ברחבי הארץ
- הדבקת מודעות בבתי הכנסת וברכזים דתיים
- דיוור ישיר בכל רחבי הארץ

לרשותו מאגר מיוחד של כל בתי הכנסת כולל רשימת נאמני הפצה ממוקדת לפי קהל היעד

הפקות מיוחדות:
עיצוב, קדם דפוס ודפוס איסוף ועיטוף מוצרים בניילון לפי הזמנה, הידוק בסיכות הכנסת אינסורטים לעלונים

לפרטים:
052-8908518 יוסי
b0528908518@gmail.com